

Vít Poláček, Kouzelný svět. Prostor, čas a postavy příběhu dětství v rodině prince Johanna Schönburg-Hartensteina. Diplomová práce FF JU, České Budějovice 2010, 152 s. včetně příloh.

Posudek oponenta:

Vít Poláček se ve své magisterské práci věnoval času dětství v rodině rakouského velvyslance Johanna Schönburg-Hartensteina, majitele panství Červená Lhota v jižních Čechách. Hned na úvod je možné říci, že práce je mimořádně zajímavá, mj. v tom, jak život této šlechtické rodiny proměnila první světová válka, ztráta řady privilegií a postavení, které vyplývalo z kariéry velvyslance, navíc na tak prestižním postu jako byl velvyslanec rakouského císaře u Svatého stolce.

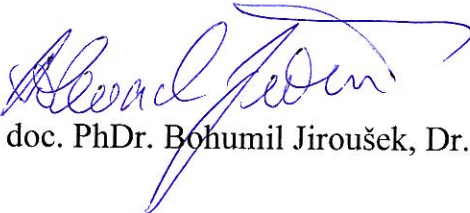
Diplomant se seznámil s řadou pramenů – v archivech i v soukromém držení rodiny – i s literaturou k tématu ve značném rozsahu; dokázal z pramenů opravdu vytěžit množství informací ke světu dětství (fotografie, kresby, dopisy, vzpomínky), práce je také přehledně strukturována.

Z rozdělení práce (prostor, čas, postavy, svět dětí, výchova) je patrné, že ji důkladně promyslel, jednoznačně vymezil rezidence i místa návštěv spřízněných rodin, pokoušel se hledat mezníky (včetně přechodových rituálů) v životě dítěte od narození po dosažení dospělosti, osamostatnění se. Velkou roli v tomto světě – vedle dohledu rodičů – samozřejmě připisuje chůvám, vychovatelům, internátním školám, ale i času volna (léto na Červené Lhotě), kontaktům s prostředím dospělých na velvyslanectvích i na sídlech spřízněných rodů, vstupu do společnosti (bály apod.). Zároveň neopomíná ani svět dětské imaginace či otázku náboženství a sexuality ve šlechtickém prostředí, ale třeba také složitost vztahů mezi mnoha sourozenci, které od sebe dělí téměř jedna generace – i to se objeví v tom, jak prožijí své dětství. Nepochybně by v tomto případě usnadnil orientaci v textu rodokmen s relevantními daty, ovšem to by překračovalo cíle, které si diplomant dal – obraz dětství v jedné šlechtické rodině.

Po odborné stránce tak k práci nemám podstatnější připomínky, ty se dotýkají spíše jazyka, jež Vít Poláček chce mít čtivý. Opravdu se mu to zdařilo, i po stylistické

stránce lze práci hodnotit kladně, třebaže někdy je jeho text – zejména v úvodních pasážích – příliš přeplněn obrazy odbíhajícími od vlastního tématu práce, výjimečně lze najít i nedomyšlenou formulaci (s. 18 – diskutabilní výrok „šlechticem se nikdo nerodí“; s. 19 – „... takový Karel Schwarzenberg ... se stejnou samozřejmostí mu jsou známy i činy příslušníků rodiny před sto a více lety.“ Vzhledem k jeho věku by paměť rodu byla vlastně dost krátká, běžná i v občanské společnosti). Občas by si autor měl dát pozor na opakování informací, případně upozornit na to, že v daném kontextu je třeba danou informaci či citát použít znovu (informace o vánočních prázdninách apod.). Za nezdůvodněnou libůstku považuji psaní první světové války s velkým počátečním písmenem – snad tím chtěl autor zdůraznit přelomovost této války z hlediska života středoevropské šlechty, nicméně to nemá oporu v pravidlech pravopisu.

Výše uvedené připomínky však nemohou zastříti skutečnost, že diplomová práce Víta Poláčka je kombinací užitých pramenů i celkovým výkladem inovativní. Jednoznačně ji tak **doporučuji k obhajobě a hodnotím stupněm výborně.**

doc. PhDr. Bohumil Jiroušek, Dr.

Radošovice 11. srpna 2010